

**Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про теплопостачання» щодо передачі повноважень на встановлення тарифів та ліцензування господарської діяльності з виробництва теплової енергії з альтернативних джерел енергії»
(розроблено ДАЕЕ спільно з експертами БАУ)**

Гелетуха Георгій, К.Т.Н.

Голова правління, Біоенергетична асоціація України

Ми робимо енергію зеленою!

Члени БАУ (юридичні особи)

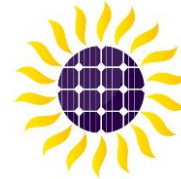
ТОВ «Науково-технічний центр «Біомаса»

TeplodarPV ТОВ "Теплодар ПіВі"

ТОВ «Salix Energy»

ТОВ "Екватор Сан Енерджи"

ТОВ «Kyiv Green Energy»

ТОВ «Нафтогазрембуд-1»

ГО «Агентство з відновлюваної енергетики»

ТОВ «Нововодолажські теплові мережі»

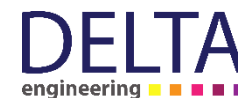
BioGTS Ltd., Фінляндія

ТОВ «Волинь-Кальвіс»

TTS Eko s.r.o., Чехія

ТОВ "Дельта-Інжиніринг"

ТОВ "Сучасні ефективні технології"

Фізичні
особи:

Марайкін Р., Петров Я.,
Pavol Norgulak,
Ільчук М.

Альтернативні джерела енергії *:

відновлювані джерела енергії, до яких належать енергія

- сонячна,
- вітрова,
- геотермальна,
- енергія хвиль та припливів,
- гідроенергія,
- енергія біомаси,
- газу з органічних відходів,
- газу каналізаційно-очисних станцій,
- біогазів,

та **вторинні енергетичні ресурси**, до яких належать

- доменний та коксівний газ,
- газ метан дегазації вугільних родовищ,
- перетворення скидного енергопотенціалу технологічних процесів

* (Закон України N 555-IV від 20 лютого 2003 року «Про альтернативні джерела енергії»)

Основні проблемні питання запровадження використання АДЕ в комунальному теплопостачанні:

- **Субсидований тариф на газ для ТКЕ** при виробництві тепла для населення: **2994** грн/1000 м³ без ПДВ, в порівнянні з **6500-7200** грн/1000 м³ без ПДВ для промисловості. Різницю сплачує державний бюджет України. Теплова енергія з цього газу продається населенню за середнім тарифом **550** грн/Гкал без ПДВ. Ні один вид альтернативного палива не може конкурувати з цією ціною. **Газ має неринкову преференцію в порівнянні з альтернативними місцевими паливами.** БАУ виступає за принцип: якщо Уряд і субсидує тепло для населення в ЖКГ, всі види палива повинні бути в рівних умовах щодо цих субсидій.
- **Монополізм в галузі**, незацікавленість в створенні конкуренції.
- Тариф на теплову енергію з ВДЕ для населення встановлюється за принципом **«витрати +6%»**.
  - **6 %** - не цікава для інвесторів рентабельність в умовах України;
  - неефективна адміністративна робота по розрахунку і перевірці собівартості теплової енергії;
  - принцип «витрати +» стимулює інвесторів завищувати собівартість і не стимулює до підвищення ефективності і зниження вартості теплової енергії.

Основні проблеми застосування постанов КМ 293 і 453:

- Постановами КМУ № 293 та № 453 встановлено тарифи «на виробництво теплової енергії», що давало можливість їх застосування лише тим виробникам, що мали структурований тариф на теплову енергію (виробництво+транспортування+постачання);
- для Комісії, як незалежного регулятора, постанови КМУ мають лише рекомендаційний характер;
- Під дію Постанов не підпадали виробники теплової енергії «не з газу» на ТЕЦ, ТЕС та когенераційних установках;
- «Середньозважений» тариф на тепло з комерційного газу для цілей постанов № 293 та № 453 встановлювався в останній раз у грудні 2014 р (відповідно, 1092 та 1097 грн/Гкал без ПДВ) і не переглядався з того часу, хоча протягом опалювального сезону 2014/2015 р тариф на тепло з газу піднімався до рівня 1800 – 1900 грн/Гкал без ПДВ і зараз знаходиться на рівні 1400-1800 грн/Гкал без ПДВ.
- **Як результат**, в новий опалювальний сезон 2015/2016 сектор ввійшов без переглянутого середньозваженого тарифу, який складав би на сьогодні близько 1280 грн/Гкал без ПДВ. Тобто, із-за неперегляду середньозваженого тарифу з газу інвестор недоотримує близько 180 грн/Гкал і втрачає зацікавленість у нових інвестиціях у цей сектор.
- Сектор виробництва теплової енергії з ВДЕ для **бюджетних організацій** активно розвивався в 2014 р, але увійшов у стагнацію в 2015 р.;
- Сектор виробництва теплової енергії з ВДЕ для **населення** заблокований. Заміщення газу біопаливами не відбувається через субсидований газ для ТКЕ.

Основні проблеми застосування постанов КМ 293 і 453:

На врегулювання цих питань були спрямовані зміни в постанову КМ **293 і 453**, вони розглядалися на засіданні КМ в липні 2015, проте не були затверджені.

Вирішення вищезазначених питань знаходилося в трикутнику НКРЕКП – Мінрегіонбуд – КМУ.

На сьогодні БАУ підтримує необхідність внесення змін в Закон України «Про теплопостачання» з метою вирішення зазначених проблемних питань стимулювання заміщення природного газу в комунальному теплопостачанні на більш високому законодавчому рівні.

Нова редакція проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про теплопостачання» щодо передачі повноважень на встановлення тарифів та ліцензування господарської діяльності з виробництва теплової енергії з альтернативних джерел енергії»

*

Основні запропоновані зміни:

ліцензування органами місцевого самоврядування господарської діяльності з виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, що виробляється з використанням альтернативних джерел

встановлення органами місцевого самоврядування **тарифів** на теплову енергію, що виробляється з альтернативних джерел **на рівні 90%** від діючого тарифу на тепло з газу для бюджетних установ

тариф для населення на теплову енергію, що виробляється з альтернативних джерел встановлюється **на рівні діючого** тарифу на тепло з газу для потреб населення

надання компенсації різниці в тарифах на теплову енергію, що виробляється з альтернативних джерел для потреб населення та тарифу, що виробляється з альтернативних джерел для бюджетних установ, згідно Порядку затвердженого КМУ

Механізм встановлення тарифу на теплову енергію з АДЕ та її реалізації

1. Продаж теплової енергії за прямими договорами із споживачем (власними тепломережами)

*у разі відсутності встановленого тарифу, для розрахунку беруть тариф на рівні діючого для територіально наближеного теплопостачального підприємства

АДЕ – альтернативні джерела енергії [Ст.1 ЗУ "Про альтернативні джерела енергії"](#)

Механізм встановлення тарифу на теплову енергію з АДЕ та її реалізації

2. Продаж теплової енергії іншій теплопостачальній організації

Виробник теплової енергії а АДЕ

Розрахунок компенсації
 $1350 - 500 * = 850$ грн/Гкал

Державний бюджет

$$T_{\text{вироб.}} = T_{\text{теп.ен.}} - T_{\text{пост}} - T_{\text{трансп}}$$

Тариф з АДЕ на рівні газового
 $500 * \text{грн/Гкал}$

Газовий тариф
 $500 * \text{грн/Гкал}$

населення

Тариф з АДЕ 90% від газового
 $1500 * 0,9 = 1350$ грн/Гкал

Газовий тариф
 $1500 * \text{грн/Гкал}$

Тариф становлюється на загал. засадах (ПКМУ 869)

Теплопостачальна організація

Встановлення тарифів на теплову енергію з АДЕ передається місцевим органам, крім тарифів для ТЕЦ, ТЕС та когенераційних установок для яких тариф встановлює НКРЕКП за аналогічним механізмом

бюджетні установи

промисловість

*у разі відсутності встановленого тарифу, для розрахунку беруть тариф на рівні діючого для територіально наближеного теплопостачального підприємства

АДЕ – альтернативні джерела енергії [Ст.1 ЗУ "Про альтернативні джерела енергії"](#)

$T_{\text{теп.ен.}}$ - тариф на теплову енергію; $T_{\text{вироб.}}$ - тариф на виробництво теп.ен. $T_{\text{пост}}$ - тариф на постачання теп.ен.; $T_{\text{трансп}}$ - тариф на транспортування теп.ен.

Інші запропоновані зміни:

у разі відсутності встановленого тарифу на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу для бюджетних уст., встановлення тарифу на теплову енергію, що виробляється на установках з використанням альтернативних джерел енергії **на рівні 90% від діючого для територіально найближчого теплопостачального підприємства** тарифу на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для бюджетних уст.;

у разі відсутності встановленого тарифу на теплову енергію вироблену з використанням природного газу для потреб населення, встановлення тарифу на теплову енергію, що виробляється на установках з використанням альтернативних джерел енергії, **на рівні діючого для територіально найближчого теплопостачального підприємства** тарифу на теплову енергію вироблену з використанням природного газу, для потреб населення;

щоквартальне оприлюднення та перегляд встановлених для всіх категорій споживачів тарифів на теплову енергію, що виробляється на установках з використанням альтернативних джерел енергії;

розповсюдження запропонованого механізму тарифоутворення на теплову енергію з альтернативних видів палива, що виробляється на ТЕЦ, ТЕС та когенераційних установках.

Основні переваги:

- Механізми стимулюючого тарифоутворення при виробництві теплової енергії з АДЕ встановлюються на рівні Закону України, що робить їх обов'язковими для виконання НКРЕКП і ОМС;
- Запроваджується єдиний механізм стимулюючого тарифоутворення при виробництві теплової енергії з АДЕ, як на котельних, так і на ТЕЦ, ТЕС та когенераційних установках, що використовують АДЕ;
- Встановлення тарифів на теплову енергію, вироблену з АДЕ (крім виробленої на ТЕЦ, ТЕС та когенераційних установках) переноситься на місцевий рівень, при цьому процедура розрахунку тарифів максимально спрощено. Це зменшує роботу по встановленню тарифу і виробникам, і НКРЕКП та ОМС ;
- Запроваджується механізм встановлення тарифів на теплову енергію та виробництво теплової енергії з АДЕ для випадків, коли потенційні споживачі не мали відповідних встановлених «газових» тарифів;
- Створюється стимул до зменшення собівартості тепла для виробників теплової енергії з АДЕ;
- Встановлюється механізм надання компенсації різниці в тарифах при виробництві теплової енергії з АДЕ для потреб населення. Таким чином, Держава спрямовує бюджетні кошти, які раніше витрачались на «здешевлення» газу для теплогенеруючих підприємств ЖКГ, на підтримку тепlopостачання з АДЕ.
- Тариф на теплову енергію з АДЕ для бюджетних споживачів, встановлений на рівні **90%** від «газового», дозволить зекономити **10%** бюджетних коштів на їх опалення.

Основні переваги:

- Підвищення рівня диверсифікації паливних ресурсів та заміщення імпортованого природного газу;
- Підвищення енергетичної безпеки держави;
- Сприяння виконанню зобов'язань згідно прийнятих планів розвитку ВДЕ в рамках Енергетичного співтовариства (11% в 2020 р);
- Можливість зниження собівартості теплової енергії та тарифів для кінцевих споживачів.
- Залучення інвесторів в галузь;
- Оновлення основних фондів;
- Покращення торгівельного балансу держави;
- Розвиток ринку альтернативних палив, зокрема паливної біомаси, що в свою чергу призведе до створення налагоджених схем її заготівлі та постачання, створенню додаткових робочих місць в регіонах та поповнення місцевих бюджетів;
- Гроші, що раніше йшли як оплата за імпортований природний газ, залишаються в державі;
- Залучення нових учасників в галузь теплопостачання є передумовою до формування конкурентних засад її функціонування.

Дякую за увагу!

Запрошуємо до членства в БАУ

Гелету́ха Г.Г.

тел./факс: 044 332 9140

E-mail: geletukha@uabio.org

www.uabio.org

Ми робимо енергію зеленою!